

ταρχ. Αίμιλ. 29—30. «il est probable que le restaurateur de la Grèce réparait alors les désastres causés par Paul Emile, qu'on peut regarder comme le précurseur d'Attila dans la Macédoine et dans l'Épire. . . . ce fut à Oricum que Paul Emile, chargé des dépouilles de ces provinces, avec Persée, et sa famille, qu'il destinait à errer son triomphe, après avoir signalé par le meurtre, le pillage et l'incendie, la plus éclatante vengeance de Rome» (Ponquerille vol. 1, p. 326).

Συλλογείς τῆς συγγραφικῆς καὶ ἰδιωτικῆς ὕλης, ἔχετε ἀεὶ ὑπ' ὄψιν τὰ χρυσᾶ τοῦ λόρδου Βύρωνος υἱοῦ τοῦ περιφήμου ναυάρχου Βύρωνος ῥήματα. «Μέλλομεν νὰ διατρέξωμεν χώρας (Ἡπειρον καὶ Ἀλβανίαν) τοιαύτης καλλονῆς, ὅποιαν δύναται νὰ πλάσῃ ἡ ἀνθρωπίνη φαντασία κατὰ τὰς μονήρεις ὄνειροπολήσεις της, χώρας ὅποιας ὕμνοῦσιν οἱ συγγραφεῖς εἰς τὰς νέας εὐτοπίας των, τὰς σκοπούσας νὰ διδάξωσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς πότον ὑψηλὸν προορισμὸν ὀφείλουσι ν' ἀποβλέπωσιν, ἐὰν τὰ διεφθαρμένα ταῦτα πλάσματα ἐγένοντό ποτε ἐπιδακτικὰ τοιοῦτων μαθημάτων» (Ἀποδημ. τοῦ Τσίλδ Ἀρόλδου ἄσμα θ', 36). Εὖγε τοῦ Βύρωνος! Εὖγε τοῦ Ὀμήρου τῆς μεγάλης ἐποποιίας! Εὖγνωμοσύνη αἰώνιος τῷ ἀθανάτῳ ποιητῇ!

Κλείω τὰ ὀλίγα ταῦτα διὰ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ῥήτρας «Πάτριον ἡμῖν ἐκ τῶν πόνων τὰς ἀρετὰς κτᾶσθαι».

Ἐν Δοξάτῳ, ὀκτώβριος τοῦ 1878.

Θ. ΓΟΝΙΟΣ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ.—Ἡ Ἐπιστημονικὴ ἢ Ἐπιθεώρησις ἐδημοσίευσεν ἄρθρον τοῦ κ. Μαζάνα Μέδα, γενικοῦ ἐπιτρόπου τῆς Ἰαπωνίας ἐν τῇ παγκοσμίῳ τῶν Παρισίων Ἐκθέσει περὶ τῆς Ἰαπωνικῆς κοινωνίας.

Ἐκ τοῦ ἁρθρου τούτου ἀρνούμεθα τὰς ἐπομένους περικοπὰς περὶ τῶν ἐνασχολήσεων τῶν γυναικῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Αἱ γυναῖκες τῶν εὐγενῶν, ὡς καὶ αἱ σύζυγοι αὐτῶν, λαμβάνουσιν ἅπασι εἰς ἀίρετον ἀνατροφὴν καὶ μόνιμον παιδευσιν. Ἡ τάξις αὕτη, εἶναι λίαν δραστηρία καὶ φίλη τῆς προόδου. Αὕτη ἀριθμεῖ ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῆς μέγαν ἀριθμῶν ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν, δὲν ἐνασχολεῖται ἁμῶς πολὺ εἰς τὴν μουσικὴν, καίτοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεδύθη εἰς αὐτήν.

Αἱ γυναῖκες τῶν Ἰαπωνίων εὐγενῶν ἐπιδίδονται πρὸ πάντων εἰς τὴν ἐκμάθησιν ποιήσεων.

Μία τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερουσῶν καὶ ταύτοχρόνως ἐκ τῶν γλυκυτέρων αὐτῶν ἐνασχολήσεων εἶναι ἡ σύνθεσις τῶν ἀνοδοσμῶν. Τὰ ἀνοδοσμῶν ἔχουσι ἰδίαν γλῶσσαν διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν σχημάτων αὐτῶν, καὶ τῶν χρωμάτων, ὡς οἱ ἀνθρωποὶ ἔχουσι τοιαύτην διὰ τῆς ἀκοῆς, διὰ τῆς ὁράσεως, διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῶν νευμάτων. Ἡ γλῶσσα τῶν ἀνοδοσμῶν οὔτε ἦττον ἐνδιαφέρουσα εἶναι, οὔτε ἦττον εἰκονογραφικὴ. Οὕτως ἡ σύνθεσις τῶν ἀνοδοσμῶν εἶναι ἀληθῆς τέχνη ἐν Ἰαπωνίᾳ. Εὐρίσκει τις μεταξὺ αὐτῶν ἐξαιρετοὺς ἀνοδοσμοὺς, αἵτινες εἶναι ἀληθῆ μικρὰ ἀριστουργήματα ὑπομονῆς, νοημοσύνης, δεξιότητος, λεπτότητος, καλλιαισθησίας. Οὕτως οἱ ἀληθεῖς καλλιτέχναι τοῦ εἴδους τούτου γνωρίζουσι νὰ ζωγραφῶσι καὶ νὰ δεικνύωσιν ἅπασας τὰς ἐντυπώσεις τῆς ψυχῆς, χαρὰν ἢ λύπην, ἠδονὴν ἢ ὀδύνην· νὰ παριστῶσι τὰς ἀρετὰς ἢ τὰς κακίας, νὰ ἐπαινῶσιν ἢ νὰ ψέγωσι κτλ. Ἡ τακτοποίησις ἀνοδοσμῶν δύναται νὰ παικίλλῃ ἐπ' ἄπειρον, ὡς αἱ ἰδέαι καὶ τὰ αἰσθήματα, ἵστα θέλει τις νὰ ζωγραφῆσθαι.

Μία τῶν διασκεδάσεων τῶν γυναικῶν, μᾶλλον δ' εἰπεῖν μία τῶν ἐνασχολήσεων αὐτῶν, διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ τὸ πᾶν ὑπάρχει, ὅσον τὸ δυνατόν, σκοπὸς ὠφελείας, εἶναι ὁ χορὸς. Ὁ χορὸς ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπάρχει ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς γυναῖκας. Δὲν χορεύουσιν, ὡς ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις τῆς Εὐρώπης χώραις, ὡς ἐτι καὶ ἐν τισὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἀποκλειστικῶς πρὸς ἠδονὴν καὶ πρὸς διασκέδασιν· τείνουσι πρὸς σκοπὸν εὐγενέστερον, ὑψηλότερον, τοῦ νὰ τελειοποιήσωσι καὶ νὰ ἐξευγενίσωσιν ἐνὶ λόγῳ τὴν ἀγωγὴν τῶν γυναικῶν. Αἱ γυναῖκες χορεύουσιν ὅπως μάθωσι νὰ κρατῶνται καλῶς, νὰ δίδωσι κομψότητα εἰς τὴν στάσιν καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν. Διὰ τῆς τέχνης τοῦ χορεύειν, διδάσκουσι τὰς εὐγενεῖς νεάνιδας, ὅπως διακρίνωνται διὰ τοῦ κομφοῦ βεβήματός καὶ νὰ κρατῶνται κατὰ διακεκριμένον τινὰ τρόπον. Ὁ κύριος λοιπὸν λόγος τοῦ χοροῦ εἶναι νὰ προσκτῶνται τὸ χάριεν καὶ νὰ διακρίνωνται διὰ τούτου ἐν ἅπάσαις ταῖς κινήσεσιν καὶ ταῖς πράξεσιν αὐτῶν.

Ὅσον δὲ περὶ τοῦ γάμου τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ γυναικῶν, ἡ περίοδος τῆς ἡλικίας, καθ' ἣν αὐταὶ ὑπανδρεύονται συνήθως, εἶναι ἡ ἀπὸ δέκα ἕως ἄχρι εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ μέχρι τῶν εἴκοσι πέντε περίοδος.

Ὁ Ἰαπωνικὸς νόμος παραδέχεται τὸ διαζύγιον, καὶ παρουσιάζεται μὲν τοῦτο λίαν συνεχῶς ἐν πράξει,

ἀλλ' οἱ δεύτεροι γάμοι εἶναι σπανιότατοι. Λιθάνονται γενικῶς μεγίστην ἀπέχθειαν, ὅπως συνάψωσι δεύτερον γάμον, καίτοι ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει τοῦτο. Ἡ συνήθεια αὕτη, ἣτις κατέστη ἔθιμον, ὑφίσταται νῦν, ἂν οὐχὶ ὡς νόμιμον ἀξίωμα, ὡς κανῶν τοῦλάχιστον κοσμιότητος ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἡ δὲ κανῶν οὗτος εἶναι γενικῶς σεβαστός. Ἐπειδὴ εἶναι ἀρχὴ ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὅπως ὁ γεννώμενος ἐν τῇ χώρᾳ ὀφείλῃ ἵνα μένῃ ἐν αὐτῇ καὶ νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ὅπως πολιτογραφηθῇ ἐν ἄλλῃ, οὕτως ἐπίσης κατέστη ἀρχὴ σεβαστοτάτη, ὅτι, ὅταν τις ἀπαξ ἐνυμφεῖθῃ, δὲν πρέπει, δι' οἰονδήποτε λόγον καὶ ἂν διελύθῃ τὸ συνοικέσιον καὶ μάλιστα διὰ διαζυγίου, νὰ ἀναζητήτῃ νὰ συνάψῃ νέον γάμον.

Τὸ κάλυμμα τῶν Ἰαπωνίδων διαφέρει κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν. Λῦται φέρουσι τριῶν εἰδῶν καλύπτρας, μίαν ἐν τῇ παιδικῇ καὶ νεανικῇ αὐτῶν ἡλικίᾳ, δευτέραν μετὰ τὸν γάμον καὶ τρίτην μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῶν. Οὕτω διακρίνει τις νεάνιδα ἀπὸ τῆς ὑπάνδρου καὶ αὐτὴν ἀπὸ τῆς χήρας.

Περιπλέον τὸ κάλυμμα δὲν εἶναι τὸ μόνον σημεῖον, δι' οὗ δύναται τις νὰ διακρίνῃ τὰς γυναῖκας καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ εὐρίσκονται. Τὰ ἐνδύματα αὐτῶν ἀλλάσσουν καθ' ὅσον χρόνον καὶ τὸ κάλυμμα.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ αἱ γυναῖκες δὲν φέρουσι πέλους, δὲν φέρουσι ἐπίσης, καὶ ἰδίᾳ αἱ γυναῖκες αἱ ὑπερτριακοντούτιδες, ἱματισμὸν ἐξ ὑφάσματος λαμπροῦ χρώματος, δυνάμενον νὰ ἐπισύρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ ἐρελκύσῃ τὴν προσοχὴν.

Ἡ κόμωσις τῶν Ἰαπωνίδων συνίσταται ἀποκλειστικῶς ἐκ τινος ἀριθμοῦ μακρῶν καρφίδων, ἃς γινώσκουσι τεχνήντως νὰ προσαρμύζωσιν εἰς τὴν κόμην αὐτῶν.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΠΟΛΟΣ. -- Ἡ ἀρκτική σουηδικὴ ἐκδρομὴ, ἣν διευθύνει ὁ κ. Νόρδετκολδ καὶ περὶ ἧς ἐγράφησαν ἱκανά (*), ἐξακολουθεῖ ἐπιτυχῶς τὰς ἐξερευνησεις αὐτῆς. Κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίας κάμψασα τὸ ἀκρωτήριο Γελουσκιν, τὴν βορειοτέρα τῆς Ἀσίας χώραν, ἀφίκετο εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κατάγκα. Ἐπειδὴ ἡ θάλασσα πάντῃ ἀπηλλαγμένη εἶναι πάγων, ἐξακολουθεῖ τὸν πλοῦν αὐτῆς ἐν πάσῃ δυνάμει τοῦ ἀτμοῦ πρὸς τὸν Βερίγγιον πορθμὸν, ἐλπίζουσα νὰ φθάσῃ ἐκεῖ πρὶν ἢ περιστῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀγκυροβολῆσαι εἰς ὄρμον τινὰ πρὸς διαχείμασιν.

(*) Ἰδε ἀριθμὸν 45.

Γνωστὸν ὅτι ἡ ἐκδρομὴ τοῦ Νόρδετκολδ ἀπάρασα ἐκ Γοθεμβούργης τὴν 15 παρελθόντος ἰουλίου, κύριον ἔσχε σκοπὸν τὴν ἐξερεύνησιν παντὸς τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς ἀρκτώας θαλάσσης καὶ νὰ ἐκβιάσῃ τὴν βορειοανατολικὴν ὁδόν.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Νόρδετκολδ ἡ σιβήριος θάλασσα χωρίζεται τῆς κυρίως λεγομένης πολιτικῆς διὰ σειρᾶς νήσων, ἐξ ὧν μόνον τὴν Βράγγελ καὶ τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Νέας Σιβηρίας γινώσκουμεν.

Οὐδὲν πλοῖον ἠδυνήθη ἄχρι τοῦδε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τοὺς ἐπικινδύνους τούτους ὄρμους, πλήρεις ἐπιπλεύτων πάγων, αἰετοῦ ὑπὸ τῶν ἀνέμων παρασυρομένων. Ἐὰν ἡ σουηδικὴ ἐκδρομὴ ἠδυνήθη νὰ διέλθῃ κατὰ σептέμβριον, ὡς ὑπάρχει λόγος νὰ πιστεύσωμεν, τὸν Βερίγγιον, οἱ κόποι αὐτῆς θὰ στεφθῶσιν ὑπὸ μεγίστης ἐπιτυχίας. Εἰς Εὐρώπην θὰ ἐπανακάμψῃ δι' Ἰαπωνίας, Ἰνδικῆς καὶ Σουεζ. Ὑπομνήσωμεν ἐνταῦθα ὅτι τὰς δαπάνας καταβάλλουσιν ἐξ ἡμισείας ἡ σουηδικὴ κυβέρνησις καὶ ὁ σκῶτος τραπεζίτης Ὁσκαρ Δίξων μετὰ τοῦ ρώσσοι Σιβηριανκῶφ.

ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κ. Νόρδετκολδ ἐτάχθησαν τρία πλοῖα, ἡ Βέγα, ἡ Λένα καὶ τὸ Φράζερ, ἐφ' ὧν ἐπιβαίνουσι τέσσαρες ἐπιστήμονες, ἐντεταλμένοι ἕκαστος εἰδικόν τινα κλάδον τῶν φυσικῶν καὶ φυσιολογικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ Βέγα πλοίαρχον ἔχει τὸν λοχαγὸν Παλκιδέρ, κυβερνῶντα ἄλλοτε τὸ Πέτεμ, κατὰ τὴν ἀρκτῶαν ἐκδρομὴν τοῦ 1872—1873, τὸ δὲ πλήρωμα σύγκειται ἐξ ἀξιωματικῶν τοῦ σουηδικοῦ, τοῦ δανικοῦ καὶ τοῦ ἰταλικοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, ἐξ ἀρίστων ναυτῶν τοῦ βασιλικοῦ σουηδικοῦ ναυαρχείου καὶ ἐξ ἀλιέων φαλαινῶν, παρακολουθούντων ὡς ἀλεξιπάγων (icemastres).

Ἀπὸ τῆς 15 ἰουλίου δύο μόνον λακωνικώτατα τηλεγραφήματα ἐλήφθησαν περὶ τοῦ πλοῦ τῆς ἐκδρομῆς τοῦ Νόρδετκολδ, ἀποσταλέντα ἐκ Πόρτ-Δίξων ἐν τῷ στομίῳ Γενέσσει καὶ ἐξ Ἰρκούτσκης. Εἰς τῶν ἐξερευνητῶν ἐντεταλμένος ἰδίᾳ μαγνητικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Βέγας ἀπέστειλεν εἰς Γοθεμβούργην πρώτην ἔκθεσιν ἐκ Πόρτ-Δίξων τῇ 7 αὐγούστου, περιέχουσα ἐμπεριστατωμένας περὶ τῶν περιπετειῶν τοῦ πλοῦ λεπτομερείας, ὧν ἡ ἐπομένη περίληψις ἀναγινώσκεται μετὰ πολλοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος.

Τῇ 21 ἰουλίου ἀπῆρεν ἡ Βέγα ἐκ τοῦ λιμένος Γομσώ, πρὸς βορρᾶν τῆς Νορβηγίας, ἀφοῦ ἐπρομηθεύθη τροφὰς, ἀνθρακας καὶ διφθέραις. Τὴν ἐπισύσαν, περὶ τὴν ἑσπέραν, ἔγκυροβολοῦμεν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Μαάσο, μικρᾶς νήσου παρὰ τὸ βόρειον ἀκρωτήριο.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, μεθ' ἧν τὴν καταπίπτουσαν βροχὴν, ἀπέβημεν καὶ κατήλθομεν τοὺς περικυκλοῦντας τὴν νῆσον ἀποξέρωσας βράχους. Ἐπὶ τῶν ὄχθων μικρᾶς λίμνης συνηνητήσαμεν ὑπερμεγεθεῖς ὄγκους «ἐριοφόρων καπιτάτων». Ἐπὶ δύο ἡμέρας ὁ ἄνεμος δὲν ἔπαυσε πνέων τοσοῦτο σφοδρῶς, ὥστε ἠναγκάσθημεν νὰ βίβωμεν καὶ τὴν δευτέραν ἡμῶν ἄγκυραν.

Τῆ 25, διὰ μέσου πυκνοτάτης ἀμίχλης ἐξηκολουθοῦμεν τὸν ἡμέτερον πλοῦν διὰ τῶν ἀκρῶν (sund) τοῦ Μααζέρου καὶ περὶ μεσημέριαν ἀκριβῶς ἐθεωροῦμεν τὸ βόρειον ἀκρωτήριον, ὅπερ ἐκάμπτομεν τὴν ἕκτην πρωϊνὴν ὥραν τῆς 25 ἰουλίου, διευθυνόμενοι εὐθὺ πρὸς τὴν Νέαν Ζέμπλαν. Τῆ 28 περὶ τὴν ἑσπέραν ἀνεκαλύπτομεν τὴν ἄκραν Γουζενοὰ καὶ παρεπλέομεν τὴν ἀκτὴν πρὸς τὰ νοτιοδυτικά. Ἐνταῦθα ἐφάνη καὶ ὁ πρῶτος, ἀλλ' ὀλίγιςτος πάγος.

Τῆ 30 ἰουλίου παρεπλέομεν κατὰ μῆκος τὰς ἀκτὰς τῆς νήσου Βαίγατς. Ὁ καιρὸς ἦτο ἀληθῶς εὐάρεστος· ὁ ἥλιος ἠκτινοβολεῖ μεθ' ἀπάσης αὐτοῦ τῆς λαμπρότητος, καὶ οὐδεμία αὐρα ἠδύνατο ν' ἀποβῆ ἐπικισθητή. Κατὰ τὴν τετάρτην ὥραν τὸ Φράζεερ προσεγγίσαν καθωδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὸν λιμένα Χαβαρόδας. Οὕτω καλεῖται καὶ ἡ μικρὰ πόλις ἐν ἣ τὸ θέρος μετὰ τῶν σαμογετῶν ὑπηρετῶν αὐτῶν διέρχονται οἱ ῥῶσσοι ἀλιεῖς καὶ θηρευταί, ἀποσυρόμενοι, ἅμα τοῦ χειμῶνος προσεγγίσαντος, εἰς Πούντ-Ὁρζέσκ ἐπὶ τῆς Πετχώρας.

Ἐν Χαβαρόδα συνηνητήσαμεν ἑκατοντάδα ἀνθρώπων, ἐν οἷς ἐννέα μόνον ἦσαν Ῥῶσσοι, τῶν λοιπῶν πάντων ἀνηκόντων εἰς τὴν παράδοξον νομαδικὴν φυλὴν, τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαμογέται ἢ σολομονοφάγοι καὶ οἰκοῦσαν μέρος τοῦ κυβερνείου Ἀρχαγγέλου καὶ Βογδάς ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Ῥωσσίᾳ. Ἡ πόλις ἀποτελεῖται ἐξ ἐκκλησίας ἀθλίου ξυλίνου παραπήγματος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ φέροντος ἐπὶ τῆς κορυφῆς σταυρὸν, καὶ ἐκ πέντε καλυβῶν ἐκ σανίδων ἢ ἐκ βρύων. Αὗται, τοῖς Ῥῶσσοις προωρισμένοι, φέρουσιν ἐκάστη πρὸ τῆς θύρας αὐτῶν ξύλινον σταυρὸν ἐμπεπηγμένον ἐν τῷ οὐδῷ. Οἱ Σαμογέται ζῶσιν ὑπὸ εἶδη σκηνῶν καλουμένων Ὑσόρτ.

Κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἑσπέραν τῆς ἀφίξεως ἡμῶν προσεκλήθημεν νὰ λάβωμεν τὸ τέιον παρὰ τῷ κ. Ἰβάν Ἀλεξάνδροβιτς, τῷ πλουσιωτέρῳ τῆς χώρας. Ἐδωκεν ἡμῖν ἐπωφελεῖς πληροφορίες περὶ τοῦ ἰσθμοῦ Γιουγοῦρ, ὅτι μέλλομεν νὰ εὕρωμεν αὐτὸν ἄνευ πάγων. Τὴν ἐπιούσαν μετέβην μετὰ τοῦ Νόρδεσκολδ καὶ τοῦ ἱατροῦ Ἀλμικς, ὅπως ἐπισκεφθῶ

τὴν νῆσον Βαίγατς. Καί τοι ἡ νῆσος αὕτη δὲν ἔχει πλέον ἀγρίας ἐλάφους καὶ ἦκιστα ἀπαντῶσιν ἐν αὐτῇ λευκαὶ ἄρκτοι, συμπαρελάβομεν οὐχ ἧττον τὰ πυροβόλα ἡμῶν· ἀλλὰ μόνον σκολόπκακας τινὰς ἐφνεύσαμεν.

Ὁ κύριος ἡμῶν σκοπὸς ἦτο τὸ ποιῆσαι ἐκδρομὴν ἐν τῇ λόφῳ, ὅπου οἱ Σαμογέται, οἵτινες, ὡς γνωστὸν, οὐδὲν ἕτερον ἔχουσι θρήσκευμα ἢ παχυλὸν φετιχισμόν, ἐθῶν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. Ὁ λόφος οὗτος ἀπῆλκε μεγίστου σεβασμοῦ ταῖς σαμογετικαῖς φυλαῖς. Ἐπὶ πολὺ ἀναζητήσαντες ἀνεκαλύψαμεν αὐτόν. Καλύπτεται ὑπὸ λίθων καὶ πῶας. Ἐπὶ τῆς νοτικνωλικῆς αὐτῶν ἄκρας παρατηροῦνται ἐντὸς τῆς γῆς κεχωσμένη πληθὺς καυλῶν δένδρων, ὁμοίων πρὸς ῥάβδους καὶ φερόντων ἐκάστου δύο ἐντομάς, τὴν μὲν παριστῶσαν τὴν βίνα, τὴν δὲ τὸ στόμα· αὗται εἰσιν αἱ ὑπὸ τῶν Σαμογετῶν λατρευόμεναι θεότητες.

Μεταξὺ τῶν ἐν τοῖς πέριξ διεσπαρμένων καὶ ἰδίᾳ ἐξ ἐλαφείων κεράτων ἀποτελουμένων ἀναθημάτων εἶδομεν καὶ τὴν αἰματόεσσαν κεραλὴν ἄρκτου τῶν πολικῶν θαλασσῶν μετὰ τῶν ἐμπροσθίων ἄκρων αὐτῆς, πληθὺν ἑτεροστόμων σφυρῶν, σιδηροῦς στεφάνους καὶ διάφορα ἄλλα σιδηρᾶ ἀντικείμενα.

Ἐνῷ ἐνησχολούμην περὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ περιέργου τούτου συνόλου, ὁ κ. Νόρδετκολδ καὶ ὁ κ. Ἰβάν προσέβαινον ἐτι ποξέρωτέρῳ. Ἀνεκάλυψαν σαμογετικὸν τύμβον, ἐκ ὄρυθς, ἔχοντα σχῆμα κιβωτίου, ὕψος τριῶν ποδῶν καὶ καλύπτοντα ἀνθρώπινα ὄστα, ὅπλα καὶ βέλη.

Τὴν 1 αὐγούστου ἀνετύραμεν τὴν ἄγκυραν καὶ, ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἡμῶν εἰς τὴν θάλασσαν Καρὰ, ἐπεδιδώμεθα εἰς καταμετρήσεις ὑδάτων, εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας καὶ εἰς παντοίας ζωολογικὰς καὶ βοτανικὰς ἀνακαλύψεις ζωύφιων καὶ φυκίων ἐκ τοῦ βυθοῦ τῶν ὑδάτων ἐξαγομμένων.

Τὴν 2 αὐγούστου ὁ ἱατρὸς Ἀλμικς ὁ λοχαγὸς Νόρδικιστ καὶ ἐγὼ ἀπεστάλημεν ἐπὶ εἰδικῇ ἐντολῇ, ἐπιβαίνοντες τῆς Δένας, εἰς τὰς νήσους Βελῆ, κειμένας ἀπέναντι τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἰαλμακλάνδ ἢ τῆς σαμογετικῆς χερσονήσου. Ὁ ἱατρὸς ἐμελλε ν' ἀτχοληθῆ περὶ βοτανικῶν, ὁ λοχαγὸς περὶ ἀγορὰν ἐπιτοπίων περιεργότητων, ἐγὼ δὲ περὶ ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις.

Ἀπήραμεν τὴν ἐνδεκάτην πρωϊνὴν ὥραν καὶ τὴν δωδεκάτην ἐφθάσαμεν εἰς τὴν μεγάλην σειρὰν τοῦ περικυκλοῦντος τὴν βορειοδυτικὴν ἀκτὴν πάγου. Δυνηθέντες νὰ διανοίξωμεν ὁδὸν τινὰ διὰ μέσου τῶν πάγων, τέλος περὶ τὴν ἐνάτην πρωϊνὴν ὥραν ἀφικόμεθα

εις τὴν δυτικὴν εἰσοδὸν τοῦ πορθμοῦ Βελῆ, ἦν μετὰ δυσχερείας διήλθομεν καὶ περὶ μεσημβρίαν ἠγκυροβολώμεν ἐν τῷ μυχῶ ὀρμίσκῳ ἐν τοῖς νοτιοδυτικοῖς τῆς νήσου. Τοῦ καιροῦ μὴ ἐπιτρέποντος ἐπιστημονικὰς μελέτας, ἀπέβημεν πρὸς θήραν ἀγέλης εὐλάφων, ἃς ἐκ τοῦ πλοίου εἶδομεν ἀλλὰ τῆς χώρας ὁμαλωτάτης οὐσίας, ἀδύνατος ἀπέβη ἢ προσέγγισαι τῶν ζώων τούτων, ταχέως ἐξαφανισθέντων ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ὄψεων. Ἐν τούτοις ἠδυνήθημεν νὰ περισυλλεξώμεν πληθὺν βούων καὶ ἐχαράξαμεν χάρτην τινὰ τοῦ πορθμοῦ Βελῆ. Ὁ ἐπίλοιπος ἡμῶν περίπλους μέχρι τοῦ Ἡὸρτ-Λίζων δὲν παρέχει ἐπεισόδια ἀξία μνήμης. Ἐν τούτοις ἀπήλθομεν εἰς ἐξερευνητικὴν χωρῶν ἀγνώστων καὶ ἀνεξερευνητῶν.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΧΟΣΡΟΙ. — Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 ὀκτωβρίου τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ὁ κ. Scheffer σπουδαῖος ἀρχαιολόγος, ἀνέγνωσεν ὑπομνηματίον τῶν περιηγήσεων τοῦ Νασσίρ Χοσρόη ἐν Συρίᾳ, Παλαιστίνῃ, Αἰγύπτῳ καὶ Ἀραβίᾳ κατὰ τὸ 1045—1056 μ. Χ. ἔτος.

Ἐν τῷ σπουδαιότατῳ αὐτοῦ προλόγῳ ὁ τοῦ ὑπομνηματίου συγγραφεὺς καταδείκνυσι τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν σπάνιν τῶν περιγραφικῶν περιηγήσεων, ὅσας Μουσουλμάνοι ἐπεχείρησαν κατὰ τὸν Ι' καὶ ΙΑ' αἰῶνα καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀξίαν τῆς ἀφηγήσεως, ἧς περίληψιν ποιῆται τῇ Ἀκαδημίᾳ. «Ἡ περιοδεία αὕτη, λέγει ὁ κ. Scheffer, παρέχει ἡμῖν τὸν κρείττονα πίνακα τῆς Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὰ μέσα τοῦ ΙΑ' αἰῶνος. Βρίθει λεπτομερειῶν, ἃς μάλιστα ὁ ἀναζητήτης τις ἀλλαγῶν, παρέχει ἡμῖν τὰς ἀκριβεστέραις μαρτυρίαις περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πόλεων, ὅσαι μετὰ τεσσαρακονταετίαν ἔμελλον νὰ ὑποκύψωσιν ὑπὸ τοὺς Λατίνους, περὶ τῶν μνημείων ταύτων, περὶ τῶν δημοσίων καταστημάτων, περὶ τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν καὶ τῆς βιομηχανίας».

Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἀφηγήσεως ταύτης, συνταχθεὶς μετὰ μεγίστης προσοχῆς ὑπὸ τὸν τύπον ἐφημερίδος, Ἀβδὸν-Μοσὸν-Νασίρ, υἱὸς τοῦ Χοσρόη, ἐγεννήθη ἐν Γοβαδίᾳ, χωρίῳ τῶν περιχώρων τῆς Βαλίν ἢ Βλάχ, ἀρχαίων Βάκτρων, καὶ ἐχρημάτισεν ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς οικονομικῆς διοικήσεως τοῦ Χορασάν. Ὁ Νασσίρ διέμενεν ἐν Μέρθ-Ἐροῦδ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Ἰερμχάν κατὰ τὸ 1088 ἔτος μετὰ Χριστόν.

Μετὰ μακρὰς λεπτομερείας περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ὁ κ. Scheffer ποιῆται περίληψιν τῶν μακρῶν περιηγήσεων, ἃς ὁ Νασσίρ ἐπεχείρησε κατόπιν ὀνείρων, καθ' ἃ ἐφάνη αὐτῷ

πρόσωπόν τι διατάσσον αὐτῷ νὰ μεταβῆ εἰς Μέκκαν. Καὶ ὄντως μεταβαίνει ἐκεῖ δις, ἐπὶ πολὺ παρατείνων τὴν ὁδοπορίαν, πολλάκις μὲν ἐπὶ πολλὰς μῆνας, ἀπαῖς δὲ ἐπὶ τὴν διατίαν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διαμένων. Τοῦτο ἀκριβῶς ἐξηγεῖ τὴν ἀκρίβειαν τῶν περιγραφῶν αὐτοῦ. Πολλάκις καταμετρεῖ τὰς διαστάσεις τῶν μνημείων, ὅσα περιγράφει.

Λιὰ τῆς λεπτομερείας δι' ἧς ὁ Νασσίρ προβαίνει θανατὸν νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι ἐζήτει νὰ συντάξῃ Ὀδηγὸν διὰ τοὺς περιηγητὰς, ὡς πολλοὶ τοιοῦτοι ἐν ἀπάσαις ταῖς γλώσσαις δημοσιεύονται νῦν. Πανταχοῦ ὀνομάζει τοὺς κυριωτέρους λειτουργοὺς, σημειοῖ τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων καὶ αὐτῶν τῶν ἐνοικίων, ἀσχολεῖται περὶ τῶν τὰ μάλιστα διαφερόντων πραγμάτων, περιγράφει τὰ ἴθνη, ἀριθμεῖ τὰς ἐορτάς, ἐν αἷς παρέστη, γνωρίζει τὴν δύναμιν τῶν κρατῶν ὅσα διέρχεται, καὶ δὲν λησμονεῖ τὰς παροδόσεις.

Λιὲ πόλεις, ὧν ἡ περιγραφή φαίνεται παρέχουσα τὸ μέγιστον διάφορον, εἰσὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ Μέκκα, τὸ ἀρχαῖον Κάϊρον, εἶτα ἡ Λάσση ἐν Ἀραβίᾳ, ὅπου βλέπομεν εἶδός τι ὀλιγαρχικῆς δημοκρατίας, ἧς οἱ πολῖται περὶ τοὺς 1000 συμπασούμενοι, ὑπηρετοῦνται ὑπὸ 50,000 δούλων μαύρων ἀνηκόντων τῷ κράτει, εἶδός τι μουσουλμάνικῆς ἰδανικότητος ἦττον εὐλαβοῦς, τέλος τὴν Βασσόραν ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ἐν ᾗ διὰ τῆς ἀγορᾶς χρῶνται τραπεζιτικοῖς γραμματίοις, καὶ φέγγουσι φάρσι ἐν εἶδει ὑακλίνων φανῶν ἐπὶ ξυλίνων πύργων.

ΕΒΗΛΗΡΩΣΙΣ ΚΛΘΗΚΟΝΤΟΣ. — Ἡ Ἀλλή ὑπέστη τὸ 1708 σπουδαίαν πολιορκίαν ὁ Βουφλέρ, ὅστις διηύθυνε τὴν ἄμυναν, ὑπεσχέθη ἡμέραν τινὰ ἑκατὸν λουδοβίκια ἀμοιβῆν, εἰς τὸν ὅστις ἤθελε κατασκοπεύσει τὴν πρόδον μιᾶς ὑπονόμου. Πέντε στρατιῶται ἀπελθόντες ὁ εἶς μετὰ τὸν ἄλλον εἰς τὴν κατασκοπέυσιν ταύτην δὲν ἐπανῆλθον. Νέος γρεναδιέρως, νεοσύλλεκτος, προσηνέχθη τότε, καὶ εἶτα ἐπιτηδεύτερος εἶτε εὐτυχέστερος ἐπανῆλθεν, ἀφοῦ λεπτομερῶς ἠρεύνησε τὰς ἐχθρικὰς ἐργασίας. Συνειρία τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν ὁ Βουφλέρ ποιησάμενος ἔξοδον ἐπήνεγκε μεγάλας ζημίας εἰς τοὺς πολιορκουμένους τὸ ἑσπέρας ἐκάλεσεν ἐνώπιον τῆς φρουρᾶς, ὅπως τῷ δώσῃ τὴν ἀμοιβῆν, τὸν στρατιώτην, εἰς τὸν ὅποιον ὠφείλετο ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐξόδου. «Σὰς εὐχαριστῶ, πολὺ, στρατηγέ μου, εἶπεν ὁ γρεναδιέρως ἀρνούμενος τὴν ἀμοιβῆν, δὲν πηγαίνει τις ἐκεῖ διὰ χρήματα».

Ὁ ὑπεύθυνος **Ε. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.**

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΓΓΕΡΑ ΚΑΙ Σ/ΛΣ.